

Krypteringskurs og nøkkelsigneringsfest.

Tirsdag 2020-10-13 kl. 17.00

Arrangert av NVG og PVV

Gunnar René Øie

David Kaasen

Smittevern

- Husk å holde avstand, og de andre smittevernrådene
- Vennligst sjekk inn i rommet:
 - QR-kode, eller
 - innsida.ntnu.no/checkin/room/37363

Manually check in to this room:

Del I. Kort intro til kryptografi.

- Sende hemmelige meldinger til noen.
- og/eller
- Bekrefte at meldingen ikke har blitt tuklet med.
 - Hemmeligheten har en viss holdbarhet.
 - Foiler ligger på : <http://gunnarre.nvg.org/kurs/gpg.pdf>

Symmetriske nøkler.

- Tradisjonell kryptering.
- Eks. på kode:
- «foobar» --> «6-15-15-2-1-18»
- Nøkkelen må utveksles på en fortrolig måte.

Klartekst	Krypto-tekst
a	1
b	2
c	3
...	...
å	29

Dette er en nøkkel.

Asymmetriske nøkler.

- Forholdsvis nytt (1970-tallet).
- Offentlig nøkkel + privat nøkkel.
- Lett å utveksle.
- Kan brukes til signering.
- Problem: Er nøkkelen autentisk?
- Tillitsvev.

Del II. Hvordan bruke GnuPG.

- GnuPG («GNU Privacy Guard») er en FOSS-implementasjon av OpenPGP-standarden.
- PGP («Pretty Good Privacy») er en annen, proprietær implementasjon.
- Hovedprogrammet i GnuPG heter `gpg`.

Begreper.

- «Nøkkel» er tvetydig.
 - Én enkelt, offentlig eller privat nøkkel.
 - Et slikt nøkkelpar.
- To typer signering:
 - Signere nøkler, også kalt sertifisering.
 - Signere meldinger.
- Kapabiliteter:
 - C: nøkkelsignering
 - S: meldingssignering
 - E: kryptering
 - A: autentisering

- Hoved- og undernøkler.
 - Hovednøkkelen signerer andre nøkler, inkl. undernøkklene. Bare hovednøkkelen kan ha kapabilitet C.
 - Undernøkler kan ha resten av kapabilitetene, typisk én hver. Kan opprettes og tilbakekalles ila. levetiden til hovednøkkelen, som man vil.
- All nøkkelinformasjon ligger under `~/ .gnupg`
- Nøkler og nøkkelsignaturer ligger i en nøkkelring.
- Identitet. Navn, e-postadresse, portrettbilde o.l.

- Nøkkel-id. Identifiserer hovednøkkelen. F.eks.
4EF63FCBDBE10804C1EF07721FCEC24586B458D5.
 - Ofte brukes de siste 8 tegnene: f.eks. 86B458D5
- Nøkkelfingeravtrykk. Samme som id-en, men delt opp i segmenter.

Hvordan bruke GnuPG

- Kommandolinje (Linux, BSD, MacOS og Windows)
- Linux GUI: GPA, KGpg, Kleopatra eller Seahorse
- MacOS GUI: GPG Suite <https://gpgtools.org/>
 - Gratis GUI-versjon av GPG
 - Nøkkelhåndtering
 - Kryptering/dekryptering av tekst i alle programmer via merking og meny
 - Tettere integrasjon med Mac Mail koster penger; dekrypter uten ekstra klikk
- Windows GUI: <https://gpg4win.org/>
 - Nøkkelhåndterer (Kleopatra)
 - Integrasjon med Outlook
 - Andre verktøy for signering av filer osv.

GnuPG i praksis.

Kryptering:

```
$ cat melding
```

```
Hallo, verden!
```

```
$ gpg --armour --encrypt --recipient alice@example.net melding
```

```
$ cat melding.asc
```

```
-----BEGIN PGP MESSAGE-----
```

```
hQIMAzqs+6klAb1FARAAnKuxKBlZl2aG3/MANuatekHcnPyPqtwhxt9TaJ+LolfJ  
lxU7EnEsS0K/3bFZdBEZo1Umf5Qaz0dR+Jp3r0yWS/VZjblMk9bP2IjhX0csTcK4  
[...]
```

```
UQEUYzyI86+5rtUC3vrjAJSlzJQd6CiaAiw9O7WGtrTbIgjK1Hycv5cAodsQgfVT
```

```
m4osyJ6uvUMXUHIwPNKFBopafMfJ6XWjah6bucWysE0TYQ==
```

```
=vMz3
```

```
-----END PGP MESSAGE-----
```

Dekryptering:

```
$ gpg --decrypt -o - melding.asc
```

```
gpg: encrypted with 4096-bit RSA key, ID 3AACFBA92501BD45, created 2012-09-15
```

```
"David Kaasen <kaasen@nvg.ntnu.no>"
```

```
Hallo, verden!
```

Meldingssignering.

```
$ gpg --clear-sign melding
```

```
$ cat melding.asc
```

```
-----BEGIN PGP SIGNED MESSAGE-----
```

```
Hash: SHA512
```

```
Hallo, verden!
```

```
-----BEGIN PGP SIGNATURE-----
```

```
iQIzBAEBCgAdFiEEefEoJEeXz8rSNjeAYrM6iUplrDcFA1+E5UIACgkQYrM6iUpl
```

```
rDf2JBAAu+8bUKUdMJkQr38hY50zDoQ3914BMHsgZhEUW40v8LOEucT73bTyM907
```

```
[...]
```

```
+UKKXylMhtHQ0Tej4XX1879+1YfI3lXCgLI0DeptySA/6ooI83Y=
```

```
=s+x5
```

```
-----END PGP SIGNATURE-----
```

Verifisering.

```
$ gpg --verify melding.asc
```

```
gpg: Signature made ti. 13. okt. 2020 kl. 01.22 +0200 CEST
```

```
gpg:                using RSA key 11F128244797CFCAD236378062B33A894A65AC37
```

```
gpg: Good signature from "David Kaasen <kaasen@nvg.ntnu.no>" [ultimate]
```

```
gpg:                aka "David Kaasen <davidk@pvv.org>" [ultimate]
```

```
gpg:                aka "David Kaasen <kaasen@nvg.org>" [ultimate]
```

```
gpg:                aka "David Kaasen <davidk@pvv.ntnu.no>" [ultimate]
```

Opprette nøkler.

```
$ gpg --full-gen
```

Legg til flere identiteter eller undernøkler:

```
$ gpg --edit-key --expert <nøkkel-id>
```

```
gpg> addkey
```

```
gpg> adduid
```

```
gpg> save
```

Nøkkelsikkerhet.

- Viktig med god passfrase.
- Tilbakekallingssertifikat: Lag det når du oppretter nøkkelen.
- Sikkerhetskopi.
- Privat hovednøkkel kun på offline-maskin eller live-USB-pinne.
 - Kopier nøklene.
 - Slett den private nøkkelen fra dagligmaskinen.
 - Bruk undernøkler til daglig

```
$ gpg --delete-secret-keys <nøkkel-id>  
# Svar «nei» for subnøkler.
```


Signering utenfor selve datamaskinen

- Mulig å gjøre signeringen utenfor selve datamaskinen
- Spesielle smartkort og USB-enheter som holder privatnøkkelen uten at datamaskinen får tilgang til den den, men får bruke den til signering når man fysisk trykker på enheten
- Privatnøkkel kan
 - opprettes på enheten (mest sikkert)
 - importeres fra datamaskinen
- En Yubikey kan brukes til my annet enn GPG
 - Innlogging på Facebook, Google osv.
 - Innlogging på PC osv.

Yubikey

©2015 Yubico cc-by-sa-4.0

Nøkkeltutveksling

- Hvordan utveksle offentlige nøkler direkte
- Hvordan utveksle offentlige nøkler via tjenerer
 - Sertifikat-utstedere
 - Tillitsvev "Web of trust" - stoler du på at dine venner kjenner sine venner?

Laste offentlige nøkler opp og ned.

Bruk en web-of-trust-nøkkeltjener:

```
$ echo keyserver eu.pool.sks-keyservers.net >> ~/.gnupg/gpg.conf
```

Last opp:

```
$ gpg --send-keys <nøkkel-id>
```

Last ned:

```
$ gpg --search-keys <søketekst>
```

Eller hvis du har nøkkel-id-en:

```
$ gpg --recv-keys <nøkkel-id>
```

Alternativ til å bruke nøkkeltjener

- Send den offentlige nøkkelen som vedlegg til eposter
 - Slipper at spam-roboter snapper opp epost-adressen din
 - Vanskeligere for andre å finne nøkkelen din
 - Verken mer eller mindre sikkert enn å utveksle nøkkel via sentral server – det viktige er om du stoler på de som har signert bruker-ID'ene
- Ferdig installerte sertifikatkjeder
 - Nettlesere og operativsystemer kommer med rot-sertifikater som de stoler på.
 - Utstederes ansvar å sjekke hvem de utsteder sertifikater til etter en sertifikat-politikk (policy)
 - Det har skjedd at utstedere ved feil og/eller med vilje har utstedt sertifikater til folk som ikke burde fått dem

Signere andres nøkler (1/2)

Finurlighet ved å gå god for en nøkkel basert på legitimasjon:

- Selv om du vet at personen mest sannsynlig heter det navnet, hvordan vet du at personen eier den epost-adressen?
 - Bill Gates (1955-10-28)
 - bill@microsoft.com
 - bill@ntnu.no

} Samme person?
- Du signerer egentlig på hver bruker-ID som er tilknyttet nøkkelen.
- Alternativ Bruker-ID: Navn + Fødselsdato uten epost
- Signer kun bruker-ID'er som du går god for at vedkommende eier

Signere andres nøkler (2/2)

- Signer én identitet om gangen, send på e-post, slett nøkkel, last ned på ny og gjenta med neste identitet.

```
$ gpg --sign-key <nøkkel-id>
```

```
# Eventuelt:
```

```
gpg> uid 1
```

```
gpg> sign
```

```
gpg> save
```

```
# Krypter og signer meldingen.
```

```
$ gpg --armor --export someone@example.com > ~/someone_at_example.com.asc
```

```
$ gpg --armor --sign --encrypt --recipient someone@example.com \  
~/someone_at_example.com.asc
```

Motta signert nøkkel.

```
$ gpg --decrypt someone_at_example.com.asc.pgp | gpg -import  
# Last opp nøkkelen din.
```

Del III. Generering og signeringsfest.

- Vi genererer nøkler.
- Last opp nøkkelen (hvis det er greit for deg at epost-adressen din blir offentlig kjent).
- Hva er fingeravtrykket ditt?
- Last ned andres nøkkel, signer, send på e-post.

- Vanligvis anbefales det at signeringsfester utføres på papir, uten at noen har med datamaskinen sin.